

Gazdasági elmaradottság, kiutak és kudarcok a XIX. századi Európában

Az európai periféria
az ipari forradalom korában

25-32
101-109
109-141

Szerkesztette

BEREND T. IVÁN és RÁNKI GYÖRGY

Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó
Budapest, 1979

Tartalomjegyzék

BEREND T. IVÁN—RÁNKI GYÖRGY

Gazdasági elmaradottság, kiutak és kudarcok a XIX. századi Európában (Az európai periféria az ipari forradalom korában)	9
Az európai elmaradottság és a nyugat-európai kihívás	11
Történelmi előzmények	11
A nekilendülés hiánya az európai periférián Nyugat-Európa kettős forradalma idején	17
Nyugat-Európa gazdasági „szívóhatása”	25
Az átalakulás belső feltételeinek kialakulása	32
Az átalakulás társadalmi-politikai feltételeinek megteremtése	32
A gazdasági nekilendülés „emberi” tényezői	47
Az állam szerepe	61
A periféria bekapcsolódásának nemzetközi tényezői	75
A tőke kivitel	75
A közlekedési rendszer kiépülése	91
A nemzetközi kereskedelmi és pénzügyi rendszer	101
A kései gazdasági nekilendülés: a periféria ipari forradalmának ered- ményei és kudarcai	109
A külkereskedelem szerepe, az exportágazatok kifejlődése és a továb- gyűrűző hatások	109
Az iparosodás és a gazdasági fejlettség színvonala	141

JÖRBERG, LENNART

Az ipari forradalom Skandináviában	159
A gazdasági fejlődés áttekintése	161
A népességnövekedés és a gazdasági fejlődés	163
A mezőgazdaság fejlődése	172
Dánia	173
Finnország	177
Norvégia	179
Svédország	180
Az ipari fejlődés	182
Dánia	182

Finnország	188
Norvégia	194
Svédország	204
A mezőgazdaság és az ipari fejlődés	212
A skandináv országok ipari fejlődésének összehasonlító elemzése	217
Bibliográfia	238

NADAL, JORGE

Az ipari forradalom kudarca Spanyolországban	243
A népesség növekedése és hamis látszatok	245
Külföldi adósságok, külföldi tőke és a vasutak	249
A föld kisajátítása	259
A bányakincsek kisajátítása	269
A szénbányászat	276
A vas- és acélipar	281
A katalán pamutipar	285
Következtetés	289

CASTRO, ARMANDO

Iparosítás Portugáliában (1850—1914)	297
--	-----

CAFAGNA, LUCIANO

Az olasz iparosodás. Az „ipari bázis” kialakulása 1895 és 1914 között	319
---	-----

BABANÁSZISZ, SZTERJOSZ

Az ipari forradalom Görögországban (1840—1922)	347
A görög ipar kialakulása és fejlődése	349
Az ipari forradalom késése Görögországban (az 1875 előtti időszak)	349
Az ipari fejlődés demográfiai előfeltételeinek alakulása	354
A görög mezőgazdaság fejlődése és szerepe az iparosításban	359
A tőkefelhalmozás előrehaladása	367
A közlekedés fejlődése	372
A piac bővülése	374
A görög gépi nagyipar fejlődése (1876—1922)	377
Az állam gazdasági szerepe	395
Az újjörög állam megalakulása és összefonódása a gazdasággal	395
Az állami költségvetés és az adópolitika	397
A görög állam vámpolitikája	401
A görög állam iparpolitikája	403

A külföldi tőke szerepe	409
A görög állam külföldi kölcsönei	409
A külföldi magántőke behatolása	412
A gazdasági szerkezet alakulása	414
A nemzetgazdasági szerkezet	414
A görög ipar szerkezetének fejlődése	417
A mezőgazdaság struktúrájának alakulása	419
Mellékletek	422

BEREND T. IVÁN—RÁNKI GYÖRGY

Az ipari forradalom sajátos közép-kelet-európai típusa	427
A népesség gyarapodása	429
Az agrárforradalom	432
A modern bankrendszer és közlekedési hálózat kiépülése	442
A külföldi tőke tevékenysége	451
Az állam szerepe	457
Az iparosodás kezdetei	462
Az ipari forradalom sajátosságai	466

BOVIKIN, V. I.

Oroszország ipari fejlődésének társadalmi-gazdasági problémái	475
---	-----

473 *